

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Materiál „Návrh zmien Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 132 o miestnych daniach“ bol predkladaný na Mestské zastupiteľstvo dňa 8. septembra 2022. Na základe uznesenia číslo 1099 z XXXI. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach bolo schválené, že rokovanie o tomto bode bolo prerušené a v rokovaní sa má pokračovať na najbližšom riadnom zasadnutí MZ.

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 132 sa upravuje na základe dvoch prijatých noviel k zákonu č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“).

Národná rada Slovenskej republiky schválila dňa 25.11.2021 zákon č. 470/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z., ktorý bol zverejnený v Zbierke zákonov SR dňa 11.12.2021 a nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Táto novela sa týka možnosti poskytnutia a rozšírenia fakultatívnych úľav pri dani z nehnuteľností a to stavieb užívaných na šport, o ktoré sa doplnil § 17 ods. 3 písmeno b) zákona č. 582/2004 Z. z.. Predmetné zníženie je u dane zo stavieb a nebytových priestorov alebo ich častí o 50% pre stavby a nebytové priestory slúžiace na šport a športové aktivity (napr. športové haly, plavárne a pod.). Zníženie tejto dane sa nebude vzťahovať na prevádzky, ako sú obchody, kaviarne a pod., keďže neslúžia na športové aktivity.

Stavby, ktoré spĺňajú podmienku užívania na šport sú presne vyšpecifikované vo vykonávacích právnych predpisoch.

Cieľom zníženia dane na stavby, ktoré sú užívané na šport, je podpora výstavby športovísk a športovej infraštruktúry zo súkromných zdrojov, prípadne ak ide o športovú infraštruktúru v majetku štátu, na ktorej výstavbu a prevádzku štát vynakladá prostriedky sa môže týmto spôsobom dosiahnuť, aby sa prevádzka športovej infraštruktúry, ktorej cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov obce, ako aj vrcholových športovcov nepredražovala o povinnosť platiť daň zo stavieb. Obec poskytne zníženie dane zo stavieb užívaných na šport o 50%, čo je adekvátne zníženie vzhľadom na to, že tieto stavby sú užívané aj na komerčné účely, ktoré prinášajú zisk. Rovnaké zníženie (o 50%) obec poskytuje aj pri iných stavbách, ako sú napr. múzeá, galérie, knižnice, kiná a pod., tiež zariadenia na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu. Z tohto dôvodu ho považujeme za primerané aj s ohľadom na to, že obec musí vynaložiť finančné prostriedky do čistenia a zimnej údržby komunikácií, do mestskej dopravy, ktorá zabezpečuje prepravu na športoviská, odvoz a likvidáciu odpadu a pod.

Národná rada Slovenskej republiky schválila dňa 18.5.2022 zákon č. 178/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z., ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov SR dňa 24.5.2022 a nadobúda účinnosť dňa 15.6.2022. Táto novela sa týka možnosti vyrubiť vyššiu daň z tzv. schátraných stavieb. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením určiť koeficient ročnej sadzby dane zo stavieb pre jednotlivé druhy stavieb označený ako koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby, ktorým sa ovplyvní výpočet výšky dane z tzv. schátraných stavieb. Takto určený koeficient môže byť vyšší ako 1, najviac však 10.

Podľa § 12 ods. 8 zákona č. 582/2004 Z. z. Koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby podľa odseku 7 možno určiť pri stavbách, ktoré sú

- a) stavbami, ktoré vlastník riadne neudržiava (podľa § 86 ods. 1 stavebného zákona) a stavebný úrad mu vo verejnom záujme právoplatne nariadil, aby sa v určenej lehote a za určených podmienok postaral o nápravu pričom vlastník túto povinnosť v stanovenej lehote nesplnil,
- b) stavbami, ktoré nezodpovedajú základným požiadavkám na stavby (podľa § 43d stavebného zákona), čím ohrozujú alebo obťažujú užívateľov alebo okolie stavby a stavebný úrad ich vlastníkovi právoplatne nariadil uskutočniť nevyhnutné úpravy na stavbe, pričom vlastník túto povinnosť v stanovenej lehote nesplnil,
- c) závadnými stavbami ohrozujúcimi život alebo zdravie osôb (podľa § 88 ods. 1 stavebného zákona), ak ich nemožno hospodárne opraviť a stavebný úrad vlastníkovi právoplatne nariadil odstránenie stavby, pričom vlastník túto povinnosť v stanovenej lehote nesplnil.

Ide teda o stavby, ktoré sú dlhodobo v dezolátnom stave, hromadí sa v nich komunálny odpad, zdržiavajú sa v nich ľudia bez domova. Tieto stavby sú nielen neestetické, ale neraz predstavujú hrozbu pre okolité nehnuteľnosti, motorové vozidlá zaparkované v ich blízkosti, či chodcov. Rovnako môžu spôsobovať problémy z ekologického, hygienického, či protipožiarneho hľadiska. Určenie koeficientu sadzby dane neudržiavanej stavby by mal byť účinnejším prostriedkom, ktorý má vlastníkov takýchto stavieb motivovať k zabezpečeniu ich riadnej údržby.

Zároveň však v prípade neudržiavanej stavby treba uviesť, že správca dane je povinný pred vyrubení dane daňovníkovi zaslať dvakrát písomné oznámenie o zámere vyrubiť daň s uplatnením koeficientu sadzby dane neudržiavanej stavby. Správca dane uplatní sadzbu dane upravenú o koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby v zdaňovacom období nasledujúcom po zdaňovacom období, v ktorom bolo doručené druhé oznámenie správcu dane podľa predchádzajúcej vety.

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 (§ 6 – Sadzba dane)

Navrhované znenie nového odseku 3 upravuje koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby vo výške 10. V prípade jeho neurčenia prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia sa koeficient nebude uplatňovať.

Okruhy stavieb, pri ktorých možno určiť koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby, je vymedzený v § 10 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z.. Tak, ako pri všetkých koeficientoch, aj pri tomto koeficiente sa stanovuje, že sadzba sa daným koeficientom násobí. K násobeniu koeficientom sadzby dane neudržiavanej stavby, bude môcť správca dane pristúpiť až vtedy, ak bol vlastníkovi takejto stavby zámer vyrubiť daň z nehnuteľností s uplatnením koeficientu aspoň dvakrát oznámený.

K bodom 2 a 3 (§ 9 – Zníženie dane)

Navrhované znenie odsekov 1 a 2 spresňuje úpravu zníženia so zákonným textom. Zároveň sa u stavieb a nebytových priestorov alebo ich častí ustanovuje zníženie od dane z nehnuteľností, ak slúžia na šport vo výške 50 %.

K bodom 4, 5 a 6 (§ 10 – Oslobodenie od dane)

Spresňuje sa úprava so zákonným textom. Čo sa týka vypustenia písm. g) (*oslobodenie pozemkov alebo ich časti a stavby vo vlastníctve štátom registrovaných cirkví alebo náboženských spoločností, ktoré neslúžia na podnikanie*), zákon v súčasnosti neumožňuje selektívne vyberať okruh právnických osôb, ktorým sa poskytne toto oslobodenie. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. priamo zo zákona sú od dane oslobodené pozemky a stavby alebo ich časti vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností registrovaných štátom, ktoré slúžia na vzdelávanie, na vedeckovýskumné účely alebo na vykonávanie náboženských obrádov.

K čl. II

Vzhľadom na rozsah zmien a lepšiu zrozumiteľnosť pre verejnosť sa navrhuje oficiálne vyhlásenie úplného znenia VZN.

K čl. III

Podľa § 98 zákona č. 582/2004 Z. z. miestnu daň z nehnuteľností možno zaviesť a zrušiť, určiť a zmeniť sadzby dane, koeficient sadzby dane neudržiavanej stavby, hodnotu pozemku, príplatok za podlažie, oslobodenie od dane alebo zníženie dane len k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Preto sa účinnosť zmeny VZN navrhuje od 1. 1. 2023.

Košice, 2.11.2022

Spracoval: referát daní a poplatkov
referát právny a legislatívny